
Sykehusene må gjennomføre flere klimatiltak

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

AMANDA HYLLAND SPJELDNÆS

Tidsskriftet

Norsk anestesipersonell etterlyser tiltak for å redusere utslippet av anestesigasser som skader klima og miljø.

Illustrasjonsfoto: Leesle/iStock

Helsesektoren står for store mengder utslipp av klimagasser. Hva kan gjøres for å endre dette?

Nesten 700 anestesileger og anestesisykepleiere svarte på en spørreskjemaundersøkelse om klimaendringer og bærekraftig anestesipraksis ⁽¹⁾. De aller fleste mente at helsesektoren må redusere sitt klimafotavtrykk. 84 % mente at helseinstitusjonene er ansvarlige for å redusere klimafotavtrykket, og 57 % mente at helsepersonellet også har et slikt ansvar. 12 % oppga at det er lagt opp til resirkulering av utstyr og innpakning i operasjonssaler der de arbeider. Rundt en tredel av dem brukte

anestesimiddelet desfluran til tross for dets potente innvirkning på global oppvarming. 56 % mente at lavt klimafotavtrykk bør være et kriterium for å velge utstyrsleverandør, og 85 % uttrykte optimisme hva gjelder bedre resirkuleringssystemer.

– Desfluran og lystgass er begge anestesigasser som slippes ut i atmosfæren etter bruk på pasienter, og som påvirker klimaet negativt, sier Johan Ræder, anestesilege og professor emeritus ved Universitetet i Oslo. Det er derfor naturlig at anestesipraksis er sentralt i denne studien.

– Disse gassene er ikke uerstattelige, men har kliniske fordeler i visse situasjoner. Selv om den negative effekten på klimaet kan sies å være beskjedent, bør man redusere bruken ytterligere ved å begrense bruken til sterke indikasjoner, sørge for gjeninnånding av gassblandingen som pasientene puster ut og velge oppsamling og industriell gjenvinning i stedet for utslipp, mener Ræder.

– Studien mangler et bredere perspektiv knyttet til energibruk i helsevesenet, sier Ræder. Han påpeker at svarprosenten kun var 20 %, og at de som svarte antakelig er mer klimabevisste enn dem som ikke svarte. Han mener likevel at det er viktig å følge opp de mange gode forslagene til klimatiltak fra denne studien, og at mange oppga at ledelsen gjennomgående var på etterskudd hva gjelder mulige klimatiltak.

REFERENCES

1. Lindholm E, Hegde J, Saltnes C et al. Climate change, sustainability and anesthesiology practice: A national survey among anesthesiologists and nurse anesthetists in Norway. J Clim Change Health 2023; 13: 100259. [CrossRef]

Publisert: 23. oktober 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0634
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 18. februar 2026.